

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робота режисера з актором

Освітня програма Сценічне мистецтво
Спеціальність 026 Сценічне мистецтво
Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від «20» жовтня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Робота режисера з актором
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Добряк Олександр Якович
Контактний телефон викладача	+380954397084
Е-mail викладача	oleksandr.dobryak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Практичні заняття, самостійна робота.
Обсяг дисципліни	180 год., 6 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Консультації з дисципліни згідно з розкладом та підготовкою до екзамену.
2. Анотація до курсу	
<p>«Робота режисера з актором» - вибіркова навчальна дисципліна зі спеціальності 026 Сценічне мистецтво (Режисер естради і масових свят) першого (бакалаврського) рівня освіти, яка є одним з основних компонентів професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, що володіють комплексом знань, вмінь та навичками для успішної діяльності в галузі театрального мистецтва. Опанування курсом «Робота режисера з актором» - чи не найбільш важлива ланка професійної підготовки режисера естради і масових свят. Даний курс разом із комплексом профілюючих дисциплін складає основну базу знань та вмінь студента, формує його творчу особистість.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни передбачає оволодіння студентом професійними навичками та вивчення теорії акторського мистецтва, а також вміння реалізувати набуті знання в роботі над роллю у відповідності із загальним ідейно-художнім задумом вистави.</p> <p>Завдання: формування у студента професійних навиків і знань, необхідних для роботи над сценічним образом, здобуття навичок самостійної роботи над втіленням режисерського задуму.</p>	
4. Компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Здатність усно і письмово спілкуватися державною мовою</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>ЗК6. Здатність до критики й самокритики</p> <p>ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації</p> <p>ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p> <p>ЗК9. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК10. Здатність до автономної і командної роботи</p> <p>ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК12. Здатність розробляти і керувати проектами</p> <p>ЗК13. Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконаних робіт</p>	
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
<p>ФК1. Здатність до розв'язання професійних проблем в галузі сценічної діяльності.</p> <p>ФК2. Здатність генерувати задум і здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.</p> <p>ФК3. Здатність до комплексного оперування специфічною системою виражальних засобів (пластично-зображальних, звукових, акторсько-виконавських, монтажно-композиційних, сценарно-драматургічних) за самостійного створення та виробництва сценічного твору.</p> <p>ФК4. Здатність до публічної презентації результату власної творчої (інтелектуальної) діяльності.</p> <p>ФК5. Здатність до аналізу сценічного твору.</p> <p>ФК6. Здатність вільно орієнтуватися в напрямках, стилях, жанрах сценічного</p>	

мистецтва.

ФК7. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливість їх застосування в синтетичному сценічному творі.

ФК8. Здатність до розуміння та комплексного оцінювання фундаментальних засад культурно-мистецьких процесів.

ФК9. Здатність до ефективної діяльності в колективі в процесі створення синтетичного за своєю природою сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.

ФК10. Здатність здійснювати вибір та аналіз художнього твору для показу (демонстрації) та визначати спосіб його інтерпретації.

ФК11. Здатність до вибору відповідних творчому задуму засобів мистецького (сценічного) висловлювання

ФК12. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї та осмислення творчого результату.

ФК13. Здатність розробляти і реалізовувати просвітницькі проекти задля популяризації українського й світового сценічного мистецтва, в тому числі і з використанням можливостей засобів масової інформації та Інтернету.

ФК14. Здатність до критичного аналізу, оцінки й синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.

ФК15. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій, в т.ч. і на міжнародному рівні.

ФК16. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

ФК17. Здатність до ініціювання інноваційних сценічних проєктів, фестивалів і конкурсної діяльності, пропагування кращих зразків національної та світової сценічної спадщини.

ФК18. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво і практичний досвід різноманітними шляхами і засобами.

5. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- Принципи, методи і традиції роботи режисера з актором над створенням образу;
- Основи режисури та акторської майстерності;
- Професійну термінологію;
- Значення роботи актора над роллю;
- Психологічні аспекти акторської творчості;
- Практичний досвід корифеїв світового і національного театрів, театральних педагогів, театрознавців.

вміти:

- Визначати стильові особливості автора, п'єси та героїв;
- Допомогти акторові у розкритті образу персонажа;
- Створювати художній образ;
- Розвивати і використовувати власну індивідуальну неповторність актора для створення сценічної виразності художнього образу;
- Визначити специфіку розкриття характеру персонажа через деталі;
- Адаптуватися до роботи в конкретних умовах сценічної діяльності;
- Самостійно працювати над створенням художнього образу.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
практичні	60
самостійна робота	120

Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
3-4	026 Сценічне мистецтво	2	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Створення сценічного образу Тема 1. Ідейно-тематичний аналіз п'єси і ролі.	Практичне заняття, самостійна робота	1 - 11 з переліку рекомендованої літератури	Практичне заняття – 6 год., самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 12 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 2. Побудова наскрізної дії ролі.	Практичне заняття, самостійна робота	1 - 11 з переліку рекомендованої літератури	Практичне заняття – 6 год., самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 12 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 3. Взаємодія з іншими персонажами.	Практичне заняття, самостійна робота	1 - 11 з переліку рекомендованої літератури	Практичне заняття – 6 год., самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 12 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 4. Єдність внутрішньої та зовнішньої форми персонажу.	Практичне заняття, самостійна робота	1 - 11 з переліку рекомендованої літератури	Практичне заняття – 6 год., самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 12 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 5. Пошук нестандартних	Практичне заняття, самостійна робота	1 - 11 з переліку рекомендованої літератури	Практичне заняття – 6 год.,	Згідно з системою оцінювання	Згідно з робочою програмою

трактувань образу. Імпровізація.	робота	літератури	самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 12 год.	курсу	навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. Взаємодія режисера актора Тема 6. Принципи, методи традиції роботи режисера актором над створенням образу.	і Практичне заняття, самостійна робота	1 - 11 з переліку рекомендованої літератури	Практичне заняття – 6 год., самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 12 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 7. Вплив режисера на психологічний стан актора.	Практичне заняття, самостійна робота	1 - 11 з переліку рекомендованої літератури	Практичне заняття – 6 год., самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 12 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 8. Форма режисерських завдань: показ, пояснення, підказка.	Практичне заняття, самостійна робота	1 - 11 з переліку рекомендованої літератури	Практичне заняття – 6 год., самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 12 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 9. Вплив творчості актора режисера.	Практичне заняття, самостійна робота	1 - 11 з переліку рекомендованої літератури	Практичне заняття – 6 год., самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 12 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 10. Режисер як посередник	Практичне заняття, самостійна	1 - 11 з переліку рекомендованої	Практичне заняття – 6 год.,	Згідно з системою оцінювання	Згідно з робочою програмою

між актором і глядачем.	робота	літератури	самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 12 год.	курсу	навчальної дисципліни
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів. Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять з метою перевірки рівня знань та готовність студентів до виконання професійних завдань.</p> <p>Семестровий контроль з навчальної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у формі екзамену (3 семестр) і заліку (4 семестр).</p> <p>Результати екзамену оцінюються у балах (максимальна кількість - 50) і включаються в підсумкову оцінку, яка розраховується як сума оцінки за складання змістових модулів (максимальна кількість - 50) і екзаменаційної оцінки.</p> <p>Семестровий контроль у формі заліку визначається як сума оцінок за поточний контроль знань і результату складання змістового модуля. Здійснюється на останньому занятті.</p>				
Вимоги до письмової роботи	-				
Семінарські заняття	-				
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Умовою допуску до складання студентом заліку чи екзамену є успішний результат поточного контролю.</p> <p>Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри сценічного</p>				

	мистецтва і хореографії спеціальності 026 Сценічне мистецтво.
8. Політика курсу	
<p>Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Робота режисера з актором» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра зі спеціальності 026 Сценічне мистецтво.</p> <p>Вивчення курсу «Робота режисера з актором» передбачає формування у студента навиків і знань, необхідних для роботи над створенням художнього образу, оволодіння методами акторської творчості та знаннями з теорії майстерності актора. Навчальна дисципліна розкриває принципи, методи і традиції роботи режисера з актором.</p> <p>В процесі навчання студент повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати практичні заняття; - виконувати завдання самостійного опрацювання. <p>У випадку відсутності студента на занятті передбачено відповідний порядок відпрацювання пропущених годин за індивідуальним графіком, погодженим із завідувачем кафедри та викладачем.</p> <p>Академічна доброчесність:</p> <p>Студенти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника tps://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p>	
9. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Василько В. Театру віддане життя. К.: Мистецтво, 1984. 2. Гладишева А.О. Сценічна мова: Дикційна та орфоепічна нормативність. Київ: Київський держ. ін-т театрального мистецтва ім. І.К. Карпенка-Карого, 1996. 204 с. 3. Грицан Н. Техніка сценічного мовлення: навч.-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2020. 296 с. 4. Грицан А. В. Виховання режисера: психофізичний та інтелектуальний тренінг. К.: Техніка, 2005. 5. Донченко Н. П. Особливості мистецтва режисури на естраді : навч.-метод. матер. К.: КНУКіМ, 2008. 110 с. 6. Донченко Н. П. Режисура та акторська майстерність : навч. посібник. К. , 2006. 260 с. 7. Курбас Лесь. Філософія театру / Лесь Курбас; [упоряд. Микола Лабінський]. К.: Основи, 2001. 917 с. 8. Неллі В. О. Робота режисера. К. : ДВ ОМІМЛУ, 1962. 270 с. 9. Терещенко М. С. Режисер і театр. К. : Мистецтво, 1971. 158 с. 10. Обертинська А. П. Основи режисури театралізованих масових вистав: навч. посібник / А. П. Обертинська, Л. Ф. Голубцова. К.: ДАКККіМ, 2004. 87 с. 11. Черкашин Р. О. Художнє слово на сцені. К. : Вища школа, 1989. 327 с. 	

Викладач Добряк О.Я.